

EL PARE MANYANET, SANT

1.- LA SEVA INFANTESA I JOVENTUT.

El Pare Josep Manyanet va néixer a Tremp (Pallars Jussà), el 7 de gener de 1833. El van batejar el mateix dia del naixement, tal i com era habitual aleshores. Els seus pares, Antoni i Bonaventura, havien tingut ja vuit fills, dels quals no tots van sobreviure. El seu pare va morir quan ell només tenia 20 mesos. Era una família modesta; amb la mort del pare, que era el qui conreava els camps, van augmentar les dificultats econòmiques per a tots. Però la confiança en Déu i l'estimació que es tenien els uns pels altres, van permetre de continuar endavant.

Un dels primers records que el Pare Manyanet conservava de la seva vida, va ser quan un dia la seva mare va confiar-lo a ell a la Verge de Valldeflors, la Patrona de Tremp. Ja de gran, el record d'aquest fet sempre l'omplia d'emoció, i assegurava que al llarg de la seva vida sempre s'havia sentit acompanyat i protegit per la Mare de Déu.

Va començar a anar a l'escola del poble. Als 7 anys va rebre la primera comunió. I feia d'escolà a la basílica de la Verge de Valldeflors.

Dues persones van adonar-se del bon cor i del talent d'aquell nen, en Josep: El seu mestre, i un mossèn de la parròquia anomenat Valentí Lledós. Aquest darrer, va proposar a la seva mare que valia la pena que en Josep pogués estudiar, i que ell li podria trobar una plaça com a intern al col·legi dels escolapis de la ciutat de Barbastre, a l'Aragó; i així va ser: va anar a fer els estudis "secundaris" a Barbastre. Estudiava i feia treballs a l'escola, per a pagar-se els estudis. Allí va rebre el sagrament de la confirmació. I allí en aquell ambient de la seva escola, es va anar educant. Els seus companys pensaven d'ell que era un bon amic, respectuós, responsable, treballador i sempre alegre. A poc a poc, també es va anar despertant en ell la vocació al sacerdoci. Així, quan va acabar l'etapa escolar de Barbastre, va entrar al Seminari de Lleida per a començar els estudis que l'havien de formar per a ser sacerdot. A Lleida també va haver de treballar per a pagar-se els estudis: feia classes particulars als fills d'una família benestant de la ciutat.

Finalment, el dia 9 d'abril de 1859, el bisbe Josep Caixal l'ordena sacerdot a la Seu d'Urgell. Va ser un dia gran, molt important en la vida del Pare Manyanet.

TAL COM TU

Tal com tu.

Volem ser gent fraterna tal com tu.

Volem ser una família tal com tu.

La família per a totes les famílies.

Com ho eres tu.

Volem ser un pont fiable tal com tu.

Refugi en les turmentes tal com tu.

Ser un port sense límits ni horaris.

Una llum tal com tu.

Una força recolzada en la força de Jesús.

Una llum tal com tu.

**Uns fills modelats a imatge
del mateix Fill que és Jesús.**

Tal com tu.

Volem ser gent humana tal com tu.

Volem ser gent propera tal com tu.

Ser la mà de tots aquells que defalleixen.

Com ho ets tu.

Camí de transparència tal com tu.

Bondat feta de gestos tal com tu.

Una casa on sempre hi ha recer.

ORACIÓ DE LA FESTA DE SANT JOSEP MANYANET

Oh Déu, que heu atret els vostres fidels a contemplar i a imitar la Família humana del vostre Fill, per mitjà de sant Josep Manyanet, sacerdot; concediu-nos, per la seva intercessió, que, enfortits amb els exemples de la Família de Jesús, Maria i Josep, mereixem de ser en el món instruments de la vostra pau.

Per Jesucrist, Senyor nostre. Amén.

EL PARE MANYANET, SANT

2.- EL PARE MANYANET, SACERDOT

El Pare Manyanet tenia 26 anys quan el bisbe Josep Caixal va ordenar-lo sacerdot a la Seu d'Urgell. Era l'any 1859. La seva mare havia mort pocs mesos abans. Ell era jove; començava una etapa nova de la seva vida, se sent ple d'il·lusions per a ser un bon capellà. Quines responsabilitats li confiarà el senyor bisbe? a quin poble l'enviarà per a fer de rector? El bisbe Caixal, que coneixia prou bé les qualitats humanes i espirituals d'aquell sacerdot novell, no volgué prescindir d'ell: prefereix que es quedi al palau episcopal, on li encarregarà tasques de responsabilitat i de la major confiança: administrador dels béns del bisbat, secretari personal per a les visites que el bisbe havia de fer –com tots els bisbes- pels pobles de la diòcesi, almoïner, bibliotecari..... Però ell no es veia pas com una mena de capellà-funcionari, sense cap contacte amb la gent. I aprofitava totes les ocasions que se li presentaven per a predicar la Paraula de Déu, per a celebrar els sagraments, sobretot la confessió, visitar els malalts, etc.

Hi havia coses que l'inquietaven: s'adonava que moltes coses estaven canviant: els avenços tècnics, els canvis polítics, anaven fent canviar els costums i les maneres de pensar de la societat. Sentia a dir que en les ciutats es construïen grans fàbriques on molta gent dels pobles hi anava per a poder guanyar-se millor la vida, però que es trobava amb unes condicions de treball molt dures, i on els nens no podien anar a l'escola perquè també ells havien de treballar a les fàbriques; i el Pare Manyanet reflexionava: "Si ningú no dóna un cop de mà a aquests nens, com a mi me'l va donar mossèn Lledós, mai no podran sortir d'aquest pou de pobresa en què viuen les seves famílies". I sobretot, s'adonava que la vida cristiana, aquella vida cristiana tan intensa, com s'havia viscut fins llavors en la gran majoria de les famílies, com la que ell mateix havia viscut des de petit a casa seva, a poc a poc s'anava refredant en moltes famílies. En les llargues estones de pregària, i parlant de totes aquestes coses amb el bisbe Caixal, que compartia les seves mateixes inquietuds, li venia cada cop amb més força el desig de fer alguna cosa més concreta, més directa, per tal que la llavor de la fe cristiana continués arrelant dintre de totes les famílies, i sobretot en el cor dels infants. Finalment, va decidir d'exposar al bisbe el que creia que el Senyor li estava demanant que havia de fer: fundar una escola, on podria donar una educació cristiana ben ferma als nens que no tenen tantes possibilitats de rebre una bona formació. El bisbe, tot i saber-li molt greu de perdre un col·laborador valuós com era el Pare Manyanet, va entendre la seva decisió, i va encoratjar-lo a tirar endavant el seu projecte. D'altres, en canvi, se'n van burlar. Els sorprenia que algú com el Pare Manyanet, abandonés tots els càrrecs i la bona consideració que tenia en aquells moments, per a llançar-se a una aventura tan arriscada i nova. Però el Pare Manyanet sabia que havia d'escoltar la crida de Déu, allò que Déu li demanava, i no deixar-se influir per les opinions negatives, ni per l'afany de tenir prestigi o poder.

SEMPRE, SÍ, CELEBRARÉ

1. Vas reconèixer els meus drets
i m'animes en els deures de
persona que vol ser-ho amb més
intensitat si cal,
per tal de ser divina.
M'has fet ciutadà del món
atent a totes les tendències

i les crides,
discernidor, assenyat i crític
que quan opta sap per què
i què li suposa.
M'has fet ric del teu saber
i ara sé aprendre a com aprendre
i a servir-me'n
per a situar-me serè

davant les innovacions que té la vida.

**Sempre, sí, celebraré
el que has fet possible en mi.
La confiança en la vida,
el bon record del passat,
la intensitat del present
i el millor futur en Déu.**

ORACIÓ DE LA FESTA DEL BEAT JOSEP MANYANET

Oh Déu, que heu atret els vostres fidels a contemplar i a imitar la Família humana del vostre Fill, per mitjà del Beat Josep Manyanet, sacerdot; concediu-nos, per la seva intercessió, que, enfortits amb els exemples de la Família de Jesús, Maria i Josep, mereixem de ser en el món instruments de la vostra pau.

Per Jesucrist, Senyor nostre. Amén.

EL PARE MANYANET, SANT

3.- FUNDADOR i PROVAT DURAMENT

El Pare Manyanet obrí el seu primer col·legi a la seva ciutat natal, Tremp, perquè estava convençut de què era necessari portar l'Evangeli a les famílies, però que també ho era aixecar el seu nivell humà i cultural. Per aconseguir-ho, la tasca primera i la més urgent havia de ser la formació cristiana de les famílies per mitjà de l'educació dels infants i dels joves. Dedicà el seu primer col·legi a Sant Josep, i per això li posà aquest nom. Però no podia fer-ho pas ell tot sol. A Tremp, al col·legi Sant Josep, va aplegar altres companys que, com ell, volien dedicar-se a donar una educació sòlida i cristiana als infants. Amb ells, l'any 1864 fundà la Congregació de Fills de la Sagrada Família. Junt amb ells, va professar els tres vots de castedat, pobresa i obediència el dia 2 de febrer de 1870.

I el 1874 va fundar la congregació de Filles de la Sagrada Família, amb la intenció d'obrir escoles també per a les noies, que tenien tanta o més necessitat d'educació per a obrir-se un futur en la vida. Aquesta fundació femenina li va comportar molts problemes:

El bisbe Caixal havia fundat prèviament una altra congregació de monges perquè es dediquessin al servei assistencial i als hospitals del seu bisbat. Per circumstàncies polítiques, va haver d'exiliar-se, i per a no deixar desprotegides aquelles monges, va voler que se n'encarregués el seu bon col·laborador de sempre, el P. Manyanet. Per això va proposar-li que les incorporés a la congregació femenina que el P. Manyanet estava fundant, les Filles de la Sagrada Família, i el va nomenar Superior General del nou i unificat Institut religiós resultant. El P. Manyanet es temia que aquella barreja no acabaria de funcionar, i així li va manifestar al bisbe, però ell no veia cap altra solució per al futur de les seves monges; el P. Manyanet ho va acceptar així per obediència i respecte al seu bisbe. Al cap d'un temps de marxar el bisbe Caixal, les "seves" monges van reclamar que el P. Manyanet els havia imposat un rumb diferent a la seva congregació, i que ja no era el que li havia donat el bisbe Caixal en fundar-lo. Van protestar davant el nou bisbe d'Urgell, el cardenal Casañas, aquest va donar-los la raó i va destituir el P. Manyanet com a Superior General. Per al P. Manyanet va ser un cop molt dur. Veia com en un no-res, i tot i haver actuat sempre correctament, s'enfonsava una part important del seu projecte. Ho va acceptar amb molta humilitat i molta fe. No va protestar. Va escriure una carta al cardenal dient-li que ell sempre havia actuat amb rectitud d'intenció i que també ho continuaria fent ara; per tant, que acceptava la seva decisió, i que ell no seria pas un obstacle en les decisions que s'haguessin de prendre, perquè volia que en tot s'acomplís la voluntat de Déu. El mateix cardenal estava convençut d'aquesta rectitud d'intenció del P. Manyanet, però no va modificar la seva decisió. Així, el projecte del P. Manyanet de crear la branca femenina de la seva obra, va quedar bloquejat. El grup de monges que s'havien mantingut fidels al P. Manyanet van haver d'abandonar la Congregació i tenien prohibit de començar-ne una altra, obrir col·legis, etc. Només amb el pas del temps (uns 12 anys!) es va anar descabdellant aquesta situació tan complicada i va ser possible tornar a començar l'obra femenina, ara amb el nom de Missioneres Filles de la Sagrada Família.

El P. Manyanet va viure totes aquestes proves amb fermesa, grandesa d'esperit i amb la confiança de què tot ha d'anar pels camins que Déu va traçant, tot assumint que de vegades no és ni prou clar ni fàcil de seguir-los, però que al mateix temps, la confiança plena en Déu sempre fa albirar esperança. Ell es considerava no el protagonista, sinó un col·laborador fidel i amatent d'una obra de Déu. Aquí, en la prova, es va mostrar amb fets, la gran talla espiritual i humana del Pare Manyanet.

EL PARE MANYANET, SANT

4.- PINZELLADES D'UNA VIDA VISCUDA PER UNS IDEALS

El P. Manyanet tenia molt clar que els qui necessitaven educació eren els pobres, els infants de les barriades d'obrers, dels pobles de l'interior del país... per això, és entre aquests ambients on trobem la gran part de les seves fundacions, tant les que perduren actualment com les que no van sostenir-se per manca de recursos econòmics, pel nombre insuficient de religiosos per a cobrir totes les peticions d'apertura d'escoles, per mals entesos amb els promotors... Va arribar a regentar una desena d'escoles en el que és actualment el Barri Antic de Barcelona; Sant Andreu de Palomar (aleshores un dels centres amb més fàbriques del Barcelonès), Molins de Rei, Canet de Mar, Fraga, Tremp, Blanes, Santa Coloma de Farners, Vilafranca, Reus, Cambrils, l'escola agrícola de Sant Julià de Vilatorrada per a nens orfes, La Sagrera, Aiguafreda, i una llarguíssima llista que podria seguir... Esmentem com a exemple, el fet que els seus religiosos van regentar una escola asil per a nens orfes de mariners, situada en un vaixell ancorat al port de Barcelona, que era alhora escola, residència dels nois i convent dels religiosos.

Fou dels primers que va pensar en els joves que per motius econòmics o de qualsevol altre caire, no volien o no podien estudiar: Va crear per a ells les "escoles taller", a l'actual barriada de Les Corts de Barcelona, per a ensenyar un ofici i donar formació a aquests joves. Estem parlant d'una de les primeres iniciatives del que és actualment la formació professional, gairebé inexistent en aquells moments.

Tenia el do de sintonitzar molt bé amb els infants, sobretot amb els més petits, que quan el veien corrien a abraçar-lo.

En una ocasió, trobant-se a Tremp, es va assabentar que tenien empresonat a la Seu d'Urgell un home que temps enrera, per motius polítics, l'havia amenaçat de mort. Ara, per motius aliens a aquest fet en relació amb el Pare Manyanet, l'havien condemnat a la pena de mort. El Pare Manyanet, va anar a peu i de nit des de Tremp a la Seu d'Urgell, per tal d'intercedir per aquell home, i va aconseguir que li salvessin la vida.

En una visita que va fer a Roma, per l'aprovació definitiva de la Congregació, no volgué tornar sense passar per Loreto, on hi ha el santuari de la Mare de Déu de Loreto, patrona d'Itàlia, i on, segons la tradició, s'hi conserven les restes de la Casa de la Sagrada Família de Natzaret. Allí va demanar -i li fou concedit- de poder escombrar-la agenollat, com a mostra de devoció pel que representaven aquelles restes en el seu ideari espiritual: la morada on visqueren Jesús, Maria i Josep, les pedres que donaren cobertura a tant caliu familiar, la presència amagada del Déu fet home en una llar tan humil....

Ell va donar la primera idea de construir el Temple de la Sagrada Família de Barcelona. Ho va exposar per carta al bisbe Caixal i es va posar en contacte amb un bon amic seu, el senyor Josep Maria Bocabella, que va ser qui va tirar endavant l'obra del Temple, segurament amb l'ànim i els consells del Pare Manyanet, tot i que no n'hi ha constància escrita. I fou també el Pare Manyanet el primer que va aportar diners recollits en col·lectes i entre amistats seves, per al començament de les obres. Hi ha també cartes on aconsella i anima religiosos a recollir diners per al Temple. Ell, però, que mai va buscar en res cap afany de protagonisme, amb el pas del temps va quedar com "desplaçat" de tots els afers de la construcció del Temple. Només ara, molt més de recent, s'ha reivindicat i s'ha reconegut per part de tothom el paper inicial que ell va tenir en aquesta obra tan magnífica en tots els sentits, juntament amb Bocabella i amb Gaudí.